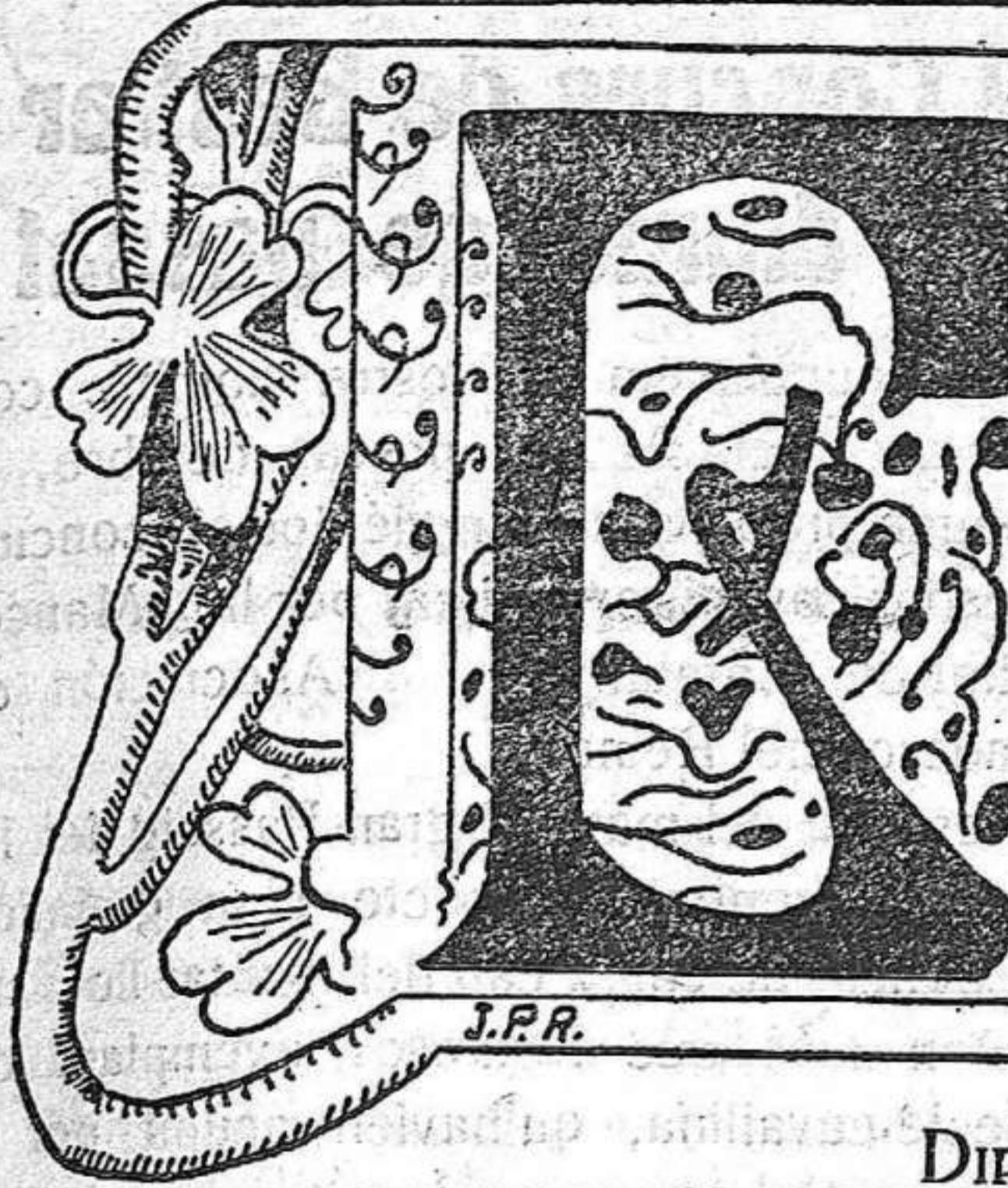

Puigcerdá 7 de Noviembre de 1920

AÑO XV
NÚM. 731

PERIODICO DEFENSOR DE LOS
INTERESES DE LA COMARCA

ERETANIA

DIRECTOR: B. CADEFAU

	PRECIOS de SUSCRIPCION:	REDACCION Y ADMINISTRACIÓN	Anuncios, Remitidos y Reclamos, a precios convencionales NO SE DEVUELVEN LOS ORIGINALES	
	PUIGCERDA Trimestre 2 pesetas	Mayor, 39		
	FUERA 2 "			
	EXTRANJERO 3 "	PUIGCERDÀ		

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

MAGATZEMS DE QUEVIURES: J. FONOLLEDA SERRA

MAGATZEMS { Carrer Comerç, 19
Carrer Príncesa, 51
Plaça Pons & Clerch, 3

BSPATX: CARRER COMERÇ, 38
BARCELONA

TELEFON 449-A
DIRECCIÓ TELEGRÀFICA I TELEFÒNICA:
ADELLONOF - BARCELONA

A grans mals, ...

Espanya es segurament un dels països de més llibertat del món, i es tant gran l'abús que se'n fa que'ns ha produït una forta indigestió molt difícil de curar si no s'apliquen instantàniament remeis enèrgics.

Fins ara, els metges de capsalera, no fan més que entretenir-se empleant per tota fórmula senzills purgatius de magnesia, tremor i aigua de Rubinat, com si diguéssim vaselina, molta vaselina, sense cap resultat practic, i lo que's necessita per a combatrer prompte i eficaçment aquixa malaltia que tant ens fa sofrir, es olí de croton; oli de croton,

o sia cura de moro. «A grans mals, grans remeis», diu el refrà, i, si no's fa així, aquest empaig que tant molesta i trastorna el judici convertint al home en fera salvatje, la mort es inevitable, havem de morir a la força.

Quan una malaltia es presenta amb símptomes de gravetat, per a curar-la no s'hi han de planyer actius remeis que deuen aplicar-se sense contemplacions de cap mena, val més sortir-ne d'un cop que no entretenir-se dilatant la malaltia que va agreujant-se i les més de les vegades porta a la desesperació.

No, no es aquest el sistema de tractar les greus malalties; els nos-

tres galenos amb tot i coneixer-les, no volen aplicar-hi els remeis necessaris, temen i l'estat del malalt es fa cada jorn mes perillós.

Quantes i quantes son les malalties que si de un principi es tractessin com se mereixen, fora sols qüestió de pocs dies, mes, deixant-les a mercè del temps o sía entretenint-les s'agreujen d'aital manera que res es prou per a combatrer-les, i aixó malauradament es lo que passa en la nostra tant arrelada i ferma malaltia que 'ns consumeix, i els seus sofriments son terribles.

Si la llibertat ens ha dut aquest enutjós malestar que tants trastorns i llàgrimes costa, i vinguéssin els nos tres àvis i vegessin el mal profit que ens ha fet, més que segur estic de que renegarien dels esforços i sacrificis que féren per a conquerir-la, i amb veu forta i potenta diríen: —no 'n sou dignes, no 'n sou dignes de que se os donguin llibertats per a escarnir-les i befar-les tant ignominiosament com ho esteu fent.

Si bona i substancial es la llibertat per els pobles que saben respectar-la i en noblir-la, en canvi es molt perjudicial i danyina per els que la trepitjen com ho fem nosaltres.

B. CADEFAU

Dr. Juan BOSOM

Ex-Alumno de los Hospitales de París

Especialista en Vías Urinarias y Sifilis

Consulta de 4 a 6 Días festivos, de 12 a 1

Rda. Universidad, 23

BARCELONA

El Concurs de Bestiar del diumenge passat

Com anunciamos en nostre nombre corresponent al dia 24 del passat octubre, el diumenge prop-passat tingué lloc el concurs de bestiar cavall, organitzat per la «Mancomunitat de Catalunya» i l'«Asociación de Ganaderos del Reino».

A les nou del matí, el gran Passeig del 10 d'Abril, presentava l'aspecte d'un grandios firal, doncs, de cap a cap del mentat lloc no es veïen més que formosos exemplars de l'especie cavallina, qu'havien acudit per a prendre part al concurs qu'anava a començar.

Tasca dificilíssima per a nosaltres seria detallar punt per punt el curs del acte, ja que tot el bestiar que's presentà era de lo bó i millor, mes per a coneixement de tothom publicarem el resultat del concurs per a que serveixi d'estímul als nostres pagesos, que no deixaran de presentar unanimament al concurs que s'anuncia per d'aquí a dos anys, llurs millors exemplars.

Els premis foren distribuïts de la manera següent:

Els de la Mancomunitat:

1er. premi, de 2500 pessetes, a un semental, propietat de En Joan Cot d'Alp (Torre de Riu.)

2on. premi, de 1700 pessetes, a un semental, propietat de En Joan Pons.

Premis de 800 pessetes a les eugues propietat dels senyors Joan Llata, Pere Casanovas, Marcelí Codina, Josep Mir, Salvador Surroca i Salvador Gosa.

Els de l'«A. G. de G. del R.»:

1er. premi, de 1000 pessetes, a un sobrany propietat de En Jaume Puig, d'Alp.

2on. premi, de 750 pessetes, a un sobrany propietat de En Esteve Carrera, de Puigcerdá.

Premi de 1000 pessetes per un lot de sis eugues, propietat de En Gil Comanges, de Rigolisa (Puigcerdá).

1er. premi, de 750 pessetes per un lot de tres eugues, propietat de Salvador Gosa, de Llivia.

2on. premi, de 500 pessetes, a un lot de tres eugues, propietat de En Pere Casanovas, de Puigcerdà.

El fall del Jurat, fou rebut amb unànim aprobació, prova palesa de la imparcialitat amb que obrá amb tot. El composaven els senyors Pons Arola (president), Rosell i Roca, essent secundats en llur tasca per nosaltres amics els joves Srs. Josep Turiera i Xavier Pons, enginyer i pèrit agrícola respectivament.

Dit Jurat, ens prega fem constar el seu agraiement envers l'Ajuntament que cooperá amb eficacitat al acte, procurant revestir-lo de la major importància.

Es d'esperar que el vinent concurs obtindrà encara, si pot esser, molta més importància que el que avui ens ocupa.

I, per acabar, donem mercés a la «Mancomunitat de Catalunya» que tant treballa en bé de la nostra terra, i procurem secundar-la en la seva noble tasca regeneradora, ja que dels bons fruits que ve sembrant nosaltres n'hem d'ésser els recollidors.

PERE MEU

Les frases proberbiais catalanes

“El darrer mico s’ofega”

En tots els contratemps, al més petit desgavell, sempre hi ha d'haver algú que paga els plats trencats, un que s'ha de carregar amb tota la culpa dels altres. Aquest, ja no cal dir-ho, sempre es l'últim de la fila, el *darrer mico*, com se sol dir per fer-ho més gràfic.

Ara veurem el perquè el poble fa intervenir els micos en aquestes qüestions de Dret, i en treurem la conseqüència de que la sabiduría popular de vegades es sabiduría erudita.

Els micos, a pesar de la seva gran habilitat, no són gens nadadors; mico a l'aigua es mico ofegat, per l'estil dels gats.

Sovint es troben els micos, tot viatjant per explorar terrenys que's siguin favorables, en la necessitat de traspassar algun riu. Com que si volguessin fer-ho nadant equivaldría a suïcidar-se, es valen d'un medi extraordinàriament curiós i interessant.

S'ajunta un escamot d'ells i cerquen, al marge del riu, un arbre ben alt amb branques potents que's decantin com més millor a la riba contrària. Puja un mico a l'arbre i es penja fort en una d'aqueixes branques; a les potes del primer se n'hi agafa un altre, a les del segon un altre i així successivament molts més, formant una mena de corda simiesca.

Quan els hi sembla que l'enfilada ja es prou llarga, si fa o no fa com l'amplada del riu, comencen a balancejar-se, amb un moviment de va-i-vé, cada cop amb més fúria. Així que el simi director de la maniobra com prén que ja tenen l'empenta suficient, fa un xiscle i tots es decanten cap a la riba contraria, amb tot l'impuls que poden. Aleshores el mico que ocupa la part de la corda que anava més aprop de terra s'agafa a la primera branca que pot de l'altra banda del riu, i ja tenen d'aquesta manera una espècie de pont penjant, pel qual poden circular-hi tots els micos que's convingui. Quan volen desfer el pont, el mico que ocupava el primer cap de la corda, el que s'havia agafat de la primera branca, es deixa anar d'aquesta i queden, en conseqüència, tots penjant de cap per avall, però a la banda del riu que's proposaven traslladar-se.

Ja han sortit els micos amb la seva. Però, de vegades, molt sovint, com que el pes de l'enfilada de micos és tan considerable, el que's té d'agafar a l'arbre de la riba oposada no té prou empenta per arribar-se a agafar a una branca tan alta com la que sosté el primer, resultant que, al desprendre's aquest, la corda que abans ja gairebé tocava a terra, llavors arriba a l'aigua, anegant-se el cap del pobre mico que quedava a la cua de la corda.

Com que mico mullat es mico ofegat, ni ell té esma per pujar corda amunt, ni els altres, esparverats només de veure's prop de l'aiga, la tenen per salvar-lo. Així sempre és el darrer de la cua el que paga la festa.

I ja tenim explicat el com i el perquè es diu que *el darrer mico s’ofega*.

(Del Noticiari mensual Encyclopedie Popular del Ateneu Encyclopédic Popular de Barcelona.)

LITERARIES**El llenguatge de la neu**

Jo soc la neu,
m'escampo arréu
i estenc per camps blancats-llençols,
pujo en els cims,
baixo als abims
regalimant per fontinyols.

Volant pels alts
dels temporals
sóc entre els núvols transformada,
feta de gel
baixo del cel
mandrosament i compassada.

Per l'aire vaï
omplín l'espai
en blanca pluja d'estrelleta,
jugo amb les flors
que em fan amors,
i al arbre vell li faig denteta.

Allá on me plau
M'agec suau
i em gronxa l'aire entre les branques,
del admedller,
fins del cirer,
en faig rosers de roses blanques.

Jugo amb els nins
quan pels camins
tot empenyent fan rodolar-me,
i glaço els dits
dels qui atrevits
no es cansen mai de trepitjar-me.

Dono saor
a la llevor
que ha germinat dins de la terra,
fruits que vindran
nodrits seran
si un contra-tempo no els hi fa guerra.

El sol radiant
que és mon aimant
m'ha dat la vida i me la vol,
m'esguarda encés,
me dona un bes
i em torno a fondre als raigs del sol.

J. VIDIELLA BONET

PETITES PROSES**TOTS-SANTS**

(FRAGMENT)

... i un ruixim glaçat fuetejava les nostres
cares, mentre anavem seguint camí del Ce-
mentiri.

Com tots els que seguien aquell camí, ana-
vem tristes i melancolics; amb prou feines
ens saludavem els uns als altres. Quelcom
mès ens preocupava que la gent que'ns pas-
sava pel costat.

Després de devallada la costa, arribarem
per fi a la portalada del lloc sagrat i la tra-
passarem.

Ençà i enllà, flors, moltes flors, posades
unes en les façanes dels ninxos, i, altres, de-
munt la terra... Unes, formaven corona; al-
tres, ramells. Totes éren ofrena per a aquells
que'ns abandonaren en aqueixa vida.

En calques llocs, les corones o ramells
éren més luxosos... Fins en la mort hi han
diferencies... Fins en la mort es fa ostenta-
ció...

A pocs passos de nosaltres una dona s'es-
agenollada i ha posat un ramet de flors en
un petit munt de terra. Al costat d'ella un
nin jove la contempla. Van tots dos vestits
pobrement.

La pobra dona, sanglotant, besa la terra.
—Fill, fill del meu cor...!

Es una mare qu'ha vingut a ofrenar un pe-
tit ram al seu fillet mort fa poc temps...

—Fill, fill meu!—crida com si hagués de
sentir-la.

I el fill resta mut, sota la terra que'l co-
breix.

—Fill...!—repeteix, i el nin que al costat
d'ella, agenollat també, la contempla, plorant
crida: —Mare...!

I aquell ruixim glaçat que fuetejava les
nostres galtes, ens semblà el plor d'una ma-
re i d'un angelet que desde 'l cel guaitaven
al Cementiri.

J. C. B.

Puigcerdà, novembre 1920

Locales

EDICTO

DON JOAQUIN RAMIREZ MAGENTI,
Juez de primera instancia de esta villa y su
partido.

HAGO SABER: Que ante el Juzgado de primera instancia de la ciudad de Figueras, se tramitan autos de prevención de ab-intestato de Doña Luisa Carbonell y Colomer, de treinta y ocho años de edad, soltera, hija de Francisco y de María, natural de esta villa, fallecida en el Hospital de dicha ciudad el dia veinte y seis de Diciembre próximo pasado sin haber dejado parientes en la misma, afirmándose tener un hermano llamado Juan de oficio pastor, residente en Salsas (Francia), y por medio del presente se llama a los parientes de dicha difunta para que se personen en los mencionados autos a los efectos procedentes.

Dado en la villa de Puigcerdá a veinte y ocho de Octubre de mil novecientos veinte.

Joaquin Ramírez Magentí, Ante mi Manuel de Dalmases.

La castañada. — Desde tiempo inmemorial viene celebrándose esta fiesta familiar. La castaña viene a ser el símbolo del día de Todos los Santos. Con la castaña se reviste de cierta solemnidad el rezo del cotidiano rosario. Mientras dura el rezo al calor de la «llar» patriarcal, se asan las castañas, en la vieja sarten agujereada, se juntan con panecillos y luego se comen en santa paz, regadas con buen vino blanco o moscatel.

Toma de posesión. — Ha tomado posesión de su cargo el nuevo Gobernador Civil de la provincia don Pedro Rico.

Buen acierto le deseamos en sus gestiones.

Leemos. — Hasta el día 15 del corriente mes, los mozos de la quinta de 1920 podrán acogerse a los beneficios de la reducción del servicio en filas, así como pasar a la cuota

ta de dos mil pesetas los que tengan algún plazo satisfecho de la cuota de mil.

Correspondencia. — Por fin ayer mañana llegaron cuatro correos los cuales fueron repartidos prontamente para facilitar la lectura a los que con ansia esperábamos noticias.

Nunca es tarde cuando llega.

Registro Civil. — Movimiento durante el mes de Octubre.

DEFUNCIONES

Día	Años
2— Eltore Mognetti	34
12— Ovidio Vidal Morer	58
14— Francisco Soler Colomer	70
14— Antonio de la Hija Artisó	61
14— Juan Arró Meya	80
17— Engracia Artigas Brangolí	60
31— Concepción Bernadó Hermana del Hospital	58

MATRIMONIOS

9— Alberto Tapias Andorrá con Angela Esplugas Vidal.

NACIMIENTOS

11— Dolores Fabra Puig hija de Jaime y
María.
21— María Palau Tosas hija de José y
Francisca.

Nuevo conflicto. — En varias poblaciones de la provincia los panaderos han amenazado cerrar sus tahonas por causas que no se explican.

A consecuencia de esto, la Comisión de Abastecimientos se ha reunido para el caso de que los Ayuntamientos tengan de incautarse de los hornos llamar a los mozos por si quieren trabajar por cuenta de los respectivos municipios.

Nunca saldremos de conflictos.

TALONARIOS PARA LA LOTERIA DE NAVIDAD.

—En esta imprenta se confecionan y se entregan en breve plazo. Trabajo esmerado. Precios módicos.— Mayor, 59

Lago. — Las barquillas del lago han sido retiradas, han hecho bien, porque no es posible que nadie se embarque con el tiempo crudo que hace en esta villa.

A ser posible, nos embarcaríamos tomando rumbo hacia otros países de climas más templados y que no quedáramos incomunicados por las nieves tan prematuramente, que esto es ya un horror.

LA CERDAÑA

ULTRAMARINOS

JUAN VIDAL

Libertad, 34 PUIGCERDA

Tiempo. — La rufaca de Todos los Santos no puede faltar en ésta, pero este año se ha excedido traspasando sus límites, ya que hemos sido obsequiados por una regular nevadita que nos ha tenido incomunicados por espacio de cinco días.

Muy pronto empezamos.

Obituario. — La niña Dolores Cosp, hija de nuestro amigo don Juan Cosp, ha subido al cielo.

Descanse en paz, y reciba su familia la expresión de nuestro conuelo por tan sensible pérdida.

Tambien ha fallecido la Hermana Concepción de San José Bernardó Aumenlla, Religiosa del Instituto del Santo Angel Custodio del Hospital de ésta. Contaba 33 años de religiosa siendo de las fundadoras del Instituto.

Que Dios la acoja en su seno.

Última hora. — Personados en la administración de los autos de Ribas a Puigcerdá, nos enteramos de que hoy se reanudará el servicio normal por haber mejorado mucho el estado de la carretera ya que la nieve ha desaparecido casi del todo.

Temperaturas de la semana

Día	Máxima	Mínima
30	9	0
31	9	0
1	7	-2
2	1	-3
3	5	0
4	13	3
5	14	2

AUTOMÓVILES

Bellver, Puigcerdá y Ribas

A LA Y

Esta Empresa tiene el honor de poner en conocimiento del público, que se ha suspendido temporalmente el servicio por no disponer de material suficiente para darle regular, como es su deseo prestarle en adelante.

Actualmente se organiza un servicio de carácter permanente con material suficiente y apropiado para asegurar el tráfico durante los meses de invierno.

La fecha de inauguración se publicará oportunamente en este mismo sitio

Tip. Ceretania.—Puigcerdá.

Doctores POU & SOLER

De las Facultades de París

Enfermedades nerviosas, piel y vías urinarias

Análisis clínicos

Sangre (Reacción Wasserman), Orina, Espuños, etc. etc.

Consulta de 11 a 1 y de 3 a 7.—

PASEO DE GRACIA, 61 Pral.

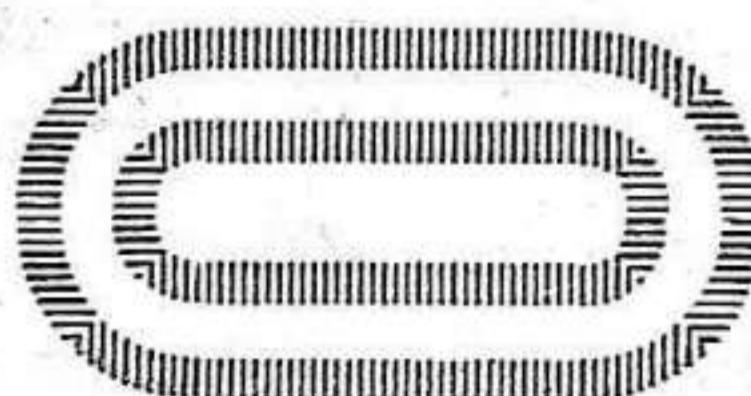
¡NOVEDAD!

IMPERMEABLES GABARDINAS
sin costuras en los hombros ni costados

Corte Patentado.

SASTRERIA E. SOLSONA

Rambla de las Flores, 33

Gran Hotel Restaurant
EUROPA

Situado en la PLAZA de CABRINETTY (antes MAYOR)

Galerías con hermosa vista panorámica

Illuminación Eléctrica y a Gas - Cuarto de Baño y Ducha

RECOMENDADO DEL T. C. F. y C. A.

Propietario-Director:

BUENAVENTURA CARALPS

TELEFONO N. 10

NOVEDADES

J. Sauquet

Bourg-Madame

LANERIA

CONFECCIONES

SEDERIA

Artículos de Fantasía
para regalo y recuerdo

::: Cristalería ::: Porcelana ::: Juguete :::

Tarifa d'Anuncis

Plana entera . . .	18'00	ptes.
Meitat de plana . . .	9'00	«
Quart de plana . . .	5'00	«
Octau de plana . . .	3'00	«

Descomptes per varies insercions

Salvat Dominique

Arboles Frutales
de todas clases

Ventas al por mayor y menor

Posada de Sala Calle de la Revolución **PUIGCERDA**

Pisos y Chalet

PARA ALQUILAR
en esta Villa

Dirigirse: en esta Villa a D. Ramón Salvat y en
BARCELONA a la JOYERIA

EL REGULADOR, (Calle del Carmen, 1)

HOTEL RESTAURANT

CATALUÑA

de BORDANOVA :: RIBAS

Habitaciones confortables con electricidad y timbres a todas sus dependencias. - Café. - Piano. - Baños y Duchas. - W. C. - GARAGE con foso para reparaciones y depósito de esencias. - Cámara oscura. - Guias. - Caballerías y carruajes para toda clase de excursiones. - Coche :: de la casa a todos los trenes ::